

حدیث روز:

پیامبر اسلام (ص)، در طلب دنیا معتدل باشید و حرص نزنید، زیرا به هر کس هر چه قسمت اوست، می‌رسد.

واحه:

مکن حافظ از جور دوران شکایت چه دانی توای بنده کار خدایی

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۷/۴۹ غروب آفتاب: ۱۷/۲۵
اذان مغرب: ۱۷/۴۴ نیمه شب شرعی: ۲۳/۰۸
اذان صبح (فردا): ۴/۵۱ طلوع خورشید (فردا): ۶/۱۴

پیش‌بینی

آب و هوا

یکشنبه

تهران

۲۳ / ۱۲

اهواز

۳۷ / ۱۶

اصفهان

۲۴ / ۱

بوشهر

۳۵ / ۲۳

تبریز

۲۴ / ۹

رشت

۲۶ / ۱۴

زاهدان

۲۴ / ۴

یزد

۲۵ / ۱۰

■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسؤول: مهدی عرفاتی

جمعه

شایه: ۳۶۳۷۰-ISSN1۷۳۳۰۰۰۰
پایگاه اطلاع‌رسانی:
www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی:
info@jamejamdaily.ir

یکشنبه ۲۷ مهر ۱۳۹۹، ربیع‌الاول ۱۴۴۲، صفحه ۲۰ | سال بیست و یکم - شماره ۵۷۸۲ | استان تهران و البرز ۲۵۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان | Sunday - October 5, 2020

امروز در تاریخ:

آغاز صدارت میرزا تقی‌خان فراهانی (ملقب به اتابک اعظم و امیرکبیر)
صدر اعظم ناصرالدین شاه قاجار (۱۳۲۷ ش)
تصویب اساسنامه صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران (۱۳۶۲ ش)
درگذشت حبیب‌ا... بدیعی، موسیقیدان و نوازنده (۱۳۷۱ ش)
درگذشت محمود دالفنون، نوازنده ویولون (۱۳۹۲ ش)

حکمت ۳۴۸:

سخت‌ترین گناهان، گناهی است که مرتکب آن آسانش انگارد و خردش شمرد.

پشت و انت

ساعت ۹ شب بود و

تاریکی کامل افتاده بود

روی خیابان، خسته

بودم. اصلا برای همین

هم از جاده پشتی رفتم.

جاده پشتی دورتر است

اما خلوت و خارج از شهر

و وسط باغ‌ها و زمین‌های کشاورزی. از جاده

پشتی رفتم که سری به وانت آقامنصور برنم.

اولش برایم سوال بود که آقامنصور چرا خارج از

شهر بساط می‌کند اما چند وقت که رفتم و آدمم

فهمیدم پاخورش را پیدا کرده است. منصور یک

پیکان وانت قدیمی دارد که پشتش را سایبان

برزنی زده و دستگاه قهوه‌ساز گذاشته و قهوه

می‌فروشد. پشت همان وانت هم یک قالیچه

پهن می‌کند و خودش می‌نشیند. همیشه هم

گوشی موبایلش را وصل می‌کند به یک بلندگو

پشت وانت و برای مشتری‌ها موسیقی پخش

می‌کند. جلوی وانتش همیشه دو سه تا

چهارپایه پلاستیکی است که راننده‌های گدزی

روی آنها می‌نشینند و اسپرسو می‌نوشند.

آن شب هیچ‌کس روی چهارپایه‌ها نبود. همیشه

وقتی ماشینم را پشت وانت پارک می‌کردم تا

پایاده شوم، قهوه‌ام آماده بود. منصور

مشتری‌های ثابتش را از دور می‌شناسد. اما آن

شب از ماشین که پایاده شدم منصور روی

قالیچه قرمز کف وانتش نشسته بود و حواسش

به من نبود. نزدیک‌تر که شدم دیدم تکیه داده و

سرش را چسبانده به دیواره پشت وانت و

چشمانش را بسته. از بلندگوی متصل به گوشی

موبایلش هم صدای مردی پخش می‌شود که

انگار دارد نوعی سخنرانی انگیزشی ارائه می‌دهد...

«تاک‌می‌خوای پچسی به زمین؟ بلند شو! زمین

خوردن مال مرده! بلند شدن هم مال مرده! بلند

شو به همه نشون بده که از نو شروع کردن رو

بلدی...». «آقامنصور! فوراً چشم‌انماش را باز کرد

و با اضطراب صدای موبایلش را قطع کرد.

چشم‌هایش را مالید. بلند شد و یک لیخند

ساختگی انداخت روی چهره‌اش. سلامی پرانند و

ایستاد به درست کردن قهوه. چند روز بعد دیواره

جلوی وانتش ایستادم کنار بقیه مشتری‌ان و

منتظر بودم قهوه‌ام آماده شود که مشتری کنار

دستی سرمحبت را باز کرد: «داداش شما مال

کدوم کمپی؟». «کمپی؟». «آره دیگه! آقامنصور

از بچه‌های قدیمی کمپ ترک اعتیاده، بچه‌های

کمپ ترک اعتیاد هم همیشه میان اینچا و قهوه

می‌خورن و راجع به ادامه مسیر پاکی شون حرف

می‌زنن.»

گفت وگو با دکتر صادق کوشکی درباره تاثیر فقر بر سبک زندگی

چشم‌وهم چشمی آزاردهنده‌ترین نوع فقر است

«فقر» کلمه‌ای که این روزها خیلی شنیده می‌شود، کلمه‌ای که انرژی ما را تحلیل می‌برد و حال و آینده را برایمان مبهم و تاریک می‌کند. کلمه‌ای که ما را می‌ترساند به این دلیل که پیش‌بینی درباره آینده را از ما می‌گیرد و انسان، ذاتا زمانی که نتواند پیش‌بینی کند، دچار یاس می‌شود. شاید به همین دلیل است که پیامبر اسلام (ص) و ائمه (ع) مبارزه با فقر را در راس امور مدیریت جامعه قرار داده بودند و برای آن برنامه‌ریزی مشخصی داشتند که امروزه از آن به‌عنوان فقرزدایی دینی یاد می‌شود. حال این پیشینه بسیار قدیمی با فقر را بگذارید کنار روز ۱۷ اکتبر سال ۱۹۹۲ که سازمان ملل تصمیم گرفت این روز را به نام روز جهانی مبارزه با فقر وارد تقویم بین‌المللی کند و حداقل در این روز به دولت‌مردان یادآوری کند که با برقراری عدالت اجتماعی باید با فقر مبارزه کنند.

با صادق کوشکی، استاد دانشگاه و پژوهشگر هم‌صحبت شدم تا از فقر و فقرزدایی برآیمان بگوید در دوره‌ای که ترس از فقر سایه‌اش آفت‌ر بلند شده که به حرف روزمره مردم تبدیل شده و این روزها چه متخصصان و تحصیلکرده‌ها به چه عموم مردم از مفاهیمی مانند خط فقر و میزان و تأثیرات آن صحبت می‌کنند.

فقر، نسبی است

کوشکی درباره مفهوم فقر می‌گوید: فقر مفهومی ادراکی و شناختی است و بر اساس ملاک‌ها و سبک زندگی یک جامعه، معنا پیدا می‌کند. فقر امری نسبی است. شاید یک سبک از زندگی در نقطه‌ای از جهان معمولی و مطلوب باشد و در نقطه‌ای دیگر، سبک زندگی فقیرانه تعریف شود. شاخص‌های کیفیت زندگی در نقاط مختلف جهان متفاوت است به همین دلیل فقر در نقاط مختلف دنیا متفاوت است، اما زمانی که صحبت از فقرزدایی می‌شود، در معیارهای ملی و محلی برنامه‌ریزی می‌کنند. در کشوری وسیع مثل ایران شاخص‌هایی گذاشته می‌شود که شامل نیازهای بیولوژیک مانند برخورداری از مسکن، لباس و غذا و بهداشت مناسب و نیازهای فرهنگی است. سطح متوسطی برای این موارد در نظر گرفته می‌شود و فقر براساس این شاخص‌ها تعریف می‌شود. در برخی از کشورها این شاخص‌ها تغییر می‌کند، مثلا

درگیر جنگ بودیم بهتر شده، اما احساس فقر آزاردهنده‌تر از آن سال است، چرا؟ چون الان مقایسه

نظر فرهنگ بسیار فقیرند چون در بسیاری از این کشورها استفاده از کالاهای فرهنگی مانند کتاب، نشریات، سینما، موسیقی و... بسیار پایین است، ثروتمندان اما از نظر فرهنگی فقیر که این هم در اشل و معیارهای جوامع انسانی بسیار آسیب‌زاست و جامعه انسانی را به سمتی می‌برد که افراد فقط به فکر لذت بردن از مانده‌های زمینی هستند بدون این‌که اندیشه آنها تقویت شده و بال و پر پیدا کند.

مقایسه کردن دارایی خود با ثروتمندان

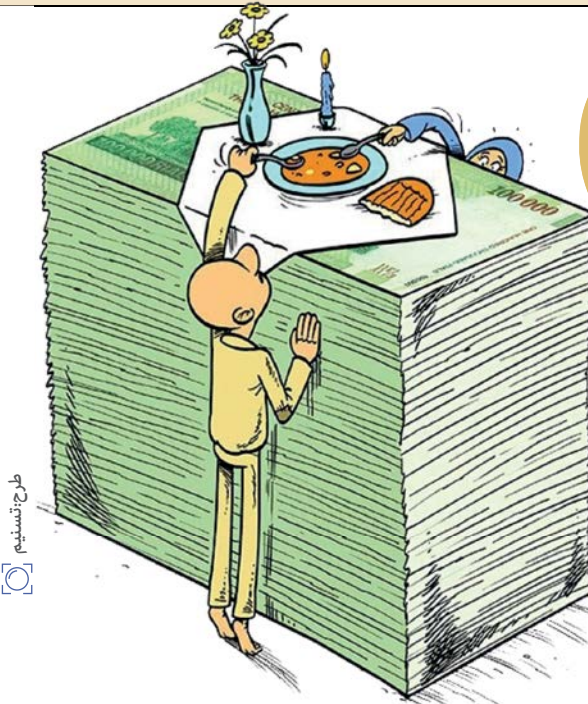
به دکتر کوشکی می‌گویم این روزها در جامعه ما آنقدر از فقر و اثرات آن صحبت می‌شود که تقریبا به یک اضطراب جمعی تبدیل شده، ریشه این همه‌گیری صحبت درباره فقر چیست؟

می‌گوید: در بسیاری از کشورهای دنیا و در کشور ما فقر در مفهوم مقایسه‌ای خودنمایی می‌کند؛ یعنی بیشتر مردم سطح دارایی و برخورداری‌های خود را با دهک‌های بالا مقایسه کرده و به این نتیجه می‌رسند که فقیرند. این حالت آزاردهنده‌ترین شکل فقر است. در این شرایط افرادی که از دارایی خود راضی هستند و زندگی معمولی را سپری می‌کنند با مقایسه خود با دیگران احساس فقر و نداری می‌کنند. در دهه ۴۰ و ۵۰ بیشتر مردم ایران حداقل‌های زندگی را نداشتند، مثلاً آب شرب سالم یا تغذیه مناسب نداشتند و دو یا سه سال یک‌بار می‌توانستند برای خود لباس تهیه کنند اما چون مقایسه‌ای وجود نداشت، احساس فقر نمی‌کردند اما در شرایط فعلی چون امکان مقایسه فراهم شده و به‌شدت همه را درگیر خود کرده، بیشتر مردم احساس فقر می‌کنند، حتی اگر برخورداری لازم و کافی از بهره‌مندی‌های زندگی را داشته باشند، راستش را بخواهید بلایی که زندگی لاچکری فضای مجازی بر سر مردم آورده بیشتر از فقر واقعی است.

دو دهک بالای جامعه که بسیار ثروتمندند و به دارایی‌های عمومی و بیت‌المال دسترسی دارند که مردم عادی ندارند از فضای مجازی برای خرفروشی استفاده می‌کنند. در این شرایط حتی فردی که در طبقه متوسط قرار دارد با دیدن این لاچکری بازی‌ها احساس فقر می‌کند. بنابراین می‌توان گفت زننده‌ترین و آسیب‌زاترین شکل فقر؛ فقری است که آدم‌های یک جامعه احساس تبعیض کنند و دچار یاس فردی و اجتماعی شوند. متأسفانه در کشور ما این بخش از فقر در بالاترین سطح قرار دارد. وضعیت رفاهی جامعه ما مثلاً از سال ۶۲ که درگیر جنگ بودیم بهتر شده، اما احساس فقر آزاردهنده‌تر از آن سال است، چرا؟ چون الان مقایسه

کافه

میرداماد

فقر فرهنگی

به نظر من فقر فرهنگی به اندازه فقر غذا، پوشاک و مسکن آزاردهنده و آسیب‌زاست. کشور ما یکی از غنی‌ترین کشورها از نظر فرهنگی بود، چند سالی است که در سراسری فقر فرهنگی قرار گرفته. مقایسه و تحمل‌گرایی باعث شده افراد مثلاً به جای کتاب خریدن و مطالعه آن، اشیایی بخردند که بخشی از ظاهرشان را مرفه نشان دهد تا آنها از دیگران کن‌نیاورند. کالاهای فرهنگی از سید خرید جوانان کم شده و جای آن را تجملاتی گرفته که در بیشتر موارد اگر نباشند هم آسینبی به زندگی آنها وارد نمی‌شود، اما الآن دوره، دوره فخر فروشی است، نه غنای فرهنگی.

تبعیض آمیز وجود دارد. جامعه آن زمان اگر کمبودی هم بود، شکایتی نداشت اما الان هم شاکی است و مطالبه عدالت اجتماعی دارد و هم دچار یاس و حقارت می‌شود که بسیار خطرناک است.

فقرزدایی بر اساس اصول اسلامی

فقر وجود دارد و نمی‌توان منکر آن شد. شاخص‌هایی که دولت برای غذا، مسکن، پوشاک و بهداشت در نظر گرفته، برآورده نمی‌شود. مردمی که تا سال گذشته می‌توانستند گوشت قرمز بخورند امسال دیگر نمی‌توانند و بسیاری از آنها حتی گوشت سفید هم نمی‌توانند بخورند. لبنیات از سید غذایی تعداد زیادی از مردم حذف شده است. نمی‌توان منکر فقری شد که سید غذایی را کوچک کرده و همه اینها را را حاکمیت و دولت باید درست کند. این را هم در نظر بگیرد زمانی که مردم نتوانند غذای مناسب بخورند حتی روی نسل‌های بعدی هم تأثیرگذار است و آنها را به بیماری مبتلا می‌کند. ما در کشور اسلامی زندگی می‌کنیم و الگوی پیامبر اسلام (ص) و امیرالمومنین (ع) را برای رفع فقر داریم. حکومت اسلامی نیازهای پایه جامعه را که مربوط به زیست عموم مردم است، باید تأمین کند. حکومت اسلامی بنا را بر کارآفرینی گذاشته، نه این‌که او را به دریافت صدقه عادت دهی و این توقع را در او به

وجود آوری که باید هر روز مقداری به او پول بدهی که برای خود مایحتاج روزانه تهیه کند. در حکومت اسلامی بنا دریافت مزد در برابر کار طراحی شده برای همین است که یکی از وظایف دولت‌های اسلامی کارآفرینی است، نه این‌که خود دولت کار ایجاد کند بلکه وظیفه او ایجاد شرایط برای کارآفرینی افراد و حمایت از آنهاست. در حکومت اسلامی دولت فقط باید به یتیمان و زنان سرپرست خانواده و از کارافتادگانی کمک کند که نمی‌توانند مایحتاج خود را تأمین کنند. در فرهنگ اسلامی، «وقف» به این منظور تعریف شده که آدم‌های ثروتمند چنان به غنای اندیشه و فکری می‌رسند که بخش زیادی از دارایی خود را صرف وقف عام می‌کنند تا به این وسیله کارآفرینی رونق بگیرد و افراد کار کنند و دستمزد بگیرند. همه اینها در شیوه حاکمیت اسلامی وجود دارد، اما متأسفانه در ۱۰ سال اخیر در کشور ما حرکت به سمتی رفته که عده‌ای خاص به بیت‌المال و ثروت عمومی دست پیدا کرده و بسیار ثروتمند شده‌اند و بقیه مردم که شاهد این ماجرا هستند یا فقیرند یا احساس می‌کنند به زودی فقیر خواهند شد. این شرایط فقط با مدیریت قوه مجریه و قضاییه اصلاح خواهد شد و اگر نه بزودی نه تنها با فقر مالی بلکه با یاس و ناامیدی جمعی نیز روبه‌رو خواهیم بود.

ناصر محمد خانی

وقتی مربی تیم پرسپولیس بود

ناصر محمد خانی، بازیکن فراموش‌نشده دهه ۶۰ و مربی فعلی تیم پیروزی خبر از یک بازی هیجان‌انگیز در برابر عراق داد.

محمد خانی گفت: این دیدار از این رو هیجان‌انگیز است که جدال سرگروهی است و بچه‌های ما بعد از آن تساوی دور از انتظار در برابر تایلند حتما به اهمیت این دیدار پی

برده‌اند. ما حتما به برد در برابر عراق احتیاج داریم هرچند که یک تساوی هم ما را راهی دور بعد می‌کند ولی نباید به همین قانع باشند چون تیمی که داعیه قهرمانی دارد باید در برابر همه تیم‌ها خوب بازی کند طوری که همه حریفان روی آنها حساب کنند.

گفتنی است تیم ملی فوتبال کشورمان ساعت ۱۵ و ۵ دقیقه امشب مقابل تیم عراق بازی خواهد کرد. (صفحه ۱۵)

ایتالیا میزبان تئاتر ایران

باگذشت چهار شب از برگزاری جشنواره تئاتر پارما اجراهای گروه‌های نمایشی ایران همچنان در مطبوعات ایتالیا با بازتاب‌های گسترده‌ای دارد.

جورجیو جناری، دبیر برگزاری جشنواره پارما با اشاره به وجه کیفی تماشاگران این دوره که بیشتر اساتید تئاتر هستند گفت: در حال حاضر تئاتر ایران نسبت به تئاتر ایتالیا پر تپش‌تر است. تئاتر مدرن ایران بسیار غنی است و رابطه مستقیمی با شرایط اجتماعی و سیاسی دارد. خیلی از کشورها تنها از شکل تئاتر غرب تقلید می‌کنند اما تئاتر ایران، تقلیدی نیست. (صفحه ۱۶)

اختلاس میلیاردری در کارخانه ارج

اولین جلسه رسیدگی به پرونده مدیرعامل و اعضای هیات‌رئیس شرکت سهامی ارج صبح دیروز در دادگاه شعبه ۱۴۱۰ به ریاست قاضی مرتضوی برگزار شد.

در گزارش این کارخانه به اختلاس ۲۰ میلیارد تومانی از این کارخانه اشاره شده است. نماینده مدعی‌العموم درباره این اختلاس گفت: متهم ردیف اول مدیرعامل و رئیس هیات‌مدیره این شرکت است. او هیات‌مدیره را وادار کرده که اختیارات خود را به او واگذار کرده و همچنین بدون انجام مراحل قانونی به انجام معاملات، مبادرت به فروش مواد و لوازم داخل کارخانه کرده است. او در اولین تخطف ۵۰۰ میلیون ریال به یکی از پرسنل بانک مرکزی برای گشایش اعتبار داده است. به پرسنل وزارت صنایع هم برای دریافت ارز اعتباری ۸۲۰ میلیون ریالی پرداخت کرده و برای خانم منشی مدیرعامل هم برای خرید یک آپارتمان، یک ویلا و یک اتومبیل پراید ۶۰ تا ۷۰ سکه بهار آزادی داده است و (صفحه ۱۴)

مردم در انتظار اعلام کوپن برنج

علی‌رغم تحویل برنج به مغازه‌داران و گذشت یک‌ماه‌ونیم از آن هنوز کوپن برنج اعلام نشده است. عده‌ای از مغازه‌داران با تماس تلفنی به روزنامه جام‌جم گفتند: هم‌اکنون ۱۰۳ کیسه برنج ۵۰ کیلویی تایلندی خریداری کرده‌ایم اما دو ماه است که کوپن برنج اعلام نشده. برنج خریداری‌شده روی دست ما مانده و معلوم نیست دولت چه برنامه‌ای برای آن دارد. این در حالی است که شالیکاران نیز برای فروش برنج داخلی با مشکل روبه‌رو هستند. (صفحه ۴)

داشت تأکید شد اصلاحات نیاز و ضرورت اساسی کشور است و باید در چارچوب قانون اساسی باشد.

در این جلسه مقرر شد قوای سه‌گانه به ویژه قوای مجریه و قضاییه با استفاده از دیدگاه‌ها و نظریات کارشناسان برای رفع فقر، فساد و تبعیض در جامعه کلیه دستگاه‌های حکومتی و نهادهای ارگان‌ها غیردولتی برنامه‌ای مناسب، قاطع و همه‌جانبه و عملی تدوین کنند. (صفحه ۲)

